

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет хімії, екології та фармації
Кафедра органічної хімії та фармації

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни
БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ

підготовки бакалавра
галузі знань 10 -- Природничі науки
спеціальності 102 — Хімія
освітньо-професійної програми -- Хімія
форма навчання -- денна

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ОСНОВИ ОХОРОНИ ПРАЦІ» підготовки бакалавра, галузі знань 10 -- Природничі науки, спеціальності 102 -- Хімія, освітньо-професійної програми — Хімія, форма навчання — денна за навчальним планом, затвердженим 2020 року.

Розробник: Супрунович С. В., доцент кафедри органічної хімії та фармації, кандидат хімічних наук, доцент

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри органічної хімії та фармації

протокол № 4 від 9 жовтня 2023р.

Завідувач кафедри:

к.х.н., доцент

 (Сливка Н. Ю.)

І. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	10 Природничі науки 102 Хімія Хімія бакалавр	Цикл загальної підготовки
Кількість годин/кредитів 90 / 3		Рік навчання - 1-й
		Семестр – 2-й
ІНДЗ: немає		Лекції - 18 год.
		Практичні (семінарські) – 16 год.
		Самостійна робота - 50 год.
		Консультації - 6 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

ІІ. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: *Супрунович Сергій Васильович*

Науковий ступінь: *кандидат хімічних наук*

Вчене звання: *доцент кафедри органічної хімії та біоорганічної хімії*

Посада: *доцент кафедри органічної хімії та фармації*

Контактна інформація: +83097 589 3439, e-mail: Suprunovich.Sergey@eenu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?teacher=101>

ІІІ. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є обов'язковою дисципліною загального циклу підготовки. Обсяг навчального часу для вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» визначений спільним наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21.10.2010 року, № 969/922/216 «Про організацію та вдосконалення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у вищих навчальних закладах України».

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» займає провідне місце у структурно-логічній схемі підготовки фахівця за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», оскільки є дисципліною, що використовує досягнення та методи фундаментальних та прикладних наук з філософії, біології, фізики, хімії, соціології, психології, екології, економіки, менеджменту тощо і дозволяє випускнику вирішувати професійні завдання з урахуванням ризику виникнення внутрішніх і зовнішніх небезпек, що спричиняють надзвичайні ситуації та їхніх негативних наслідків.

2. Пререквізити та постреквізити:

Дисципліна «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є вихідною для подальшого вивчення дисциплін професійної та практичної підготовки бакалаврів.

Знання дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» використовуються при вивченні дисциплін, таких як «Основи охорони праці», «Цивільний захист та охорона праці в галузі» та багато інших.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є знайомство з основами теорії безпеки життєдіяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці» є формування в студентів необхідного базису безпечної професійної діяльності, закладення підґрунтя та підготовка майбутніх фахівців до роботи в умовах підвищеного ризику, структурування фахових знань у дусі ефективної протидії пасивним, активним, системним та катастрофічним факторам, що діють на різних рівнях навколишнього середовища, суспільного життя та промислового виробництва.

4. Результати навчання (Компетентності)

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3. Здатність працювати у команді.
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК7. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК8. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК11. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Фахові компетентності (ФК):

- ФК 2. Здатність застосовувати обґрунтовані методи вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення в області хімії.
- ФК 6. Здатність оцінювати ризики.
- ФК 8. Здатність здійснювати кількісні вимірювання фізикохімічних величин, описувати, аналізувати і критично оцінювати експериментальні дані.

ФК 11. Здатність формулювати етичні та соціальні проблеми, які стоять перед хімією, та здатність застосовувати етичні стандарти досліджень і професійної діяльності в галузі хімії (наукова добросовісність).

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН 01. Розуміти ключові хімічні поняття, основні факти, концепції, принципи і теорії, що стосуються природничих наук та наук про життя і землю, а також хімічних технологій на рівні, достатньому для їх застосування у професійній діяльності та для забезпечення можливості в подальшому глибоко розуміти спеціалізовані області хімії.
- ПРН 13. Аналізувати та оцінювати дані, синтезувати нові ідеї, що стосуються хімії та її прикладних застосувань.
- ПРН 17. Працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову добросовісність.
- ПРН 18. Демонструвати знання та розуміння основних фактів, концепцій, принципів та теорій з хімії.
- ПРН 19. Використовувати свої знання, розуміння, компетенції та базові інженерно-технологічні навички на практиці для вирішення задач та проблем відомої природи.
- ПРН 24. Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології при спілкуванні, а також для збору, аналізу, обробки, інтерпретації даних.
- ПРН 25. Оцінювати та мінімізувати ризики для навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ бали
Змістовий модуль 1. Соціальні, природні та техногенні небезпеки						
Тема 1. Предмет безпеки життєдіяльності	5	2	0	2	1	K10
Тема 2. Загальна теорія людської діяльності. Праксеологія.	10	2	2	6	0	K10
Тема 3. Аксиома людської діяльності та її наслідки. Праця як вид людської діяльності.	10	2	2	6	0	K10
Тема 4. Соціально-політичні небезпеки	11	2	2	6	1	K10
Тема 5. Природні небезпеки	8	2	2	4	0	K10
Тема 6. Техногенні небезпеки	8	2	2	4	0	K10
Тема 7. Держава у забезпеченні захисту від різноманітних небезпек	10	2	2	4	2	K10
Разом за модулем 1	62	14	12	32	4	70
Змістовий модуль 2. Менеджмент безпеки						
Тема 8. Страхування ризиків	11	2	2	6	1	K10
Тема 9. Особиста безпека	8	0	2	6	0	K10
Тема 10. Менеджмент безпеки	9	2	0	6	1	K10
Разом за модулем 2	28	4	4	18	2	30
Всього годин / Балів:	90	18	16	50	6	100

6. Завдання для самостійного опрацювання

На самостійне опрацювання виносяться підготовка до представлення кейсів на практичних заняттях.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Окремі студенти можуть на свій розсуд відвідувати лекції. Проте, якщо не приходить вся група, то всі студенти в групі одержують штрафні бали за зрив заняття. Матеріали зірваного заняття виносяться на самостійне опрацювання.

Оцінка за розгляд кейсів на практичних заняттях безпосередньо залежить від кількості студентів на занятті, та їх активності. Тому той студент, котрий пропускає практичне заняття, підводить групу.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:
-- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

-- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Студенти одержують оцінки виключно під час практичних занять. Хто не набрав достатньо балів під час поточного контролю, йде на залік.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік і у випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, студент може скласти залік.

На залік виносяться три питання, що охоплюють весь матеріал, що вивчався протягом курсу. Намір студента підвищити свій поточний рейтинг вітається, тому семестрова оцінка залишається за студентом, якщо він не здатний підтвердити свій рівень на заліку. Студент може довести, що він заслуговує на вищу оцінку аж до моменту закриття відомості. Кожна нова спроба доздати залік означає, що від студента очікують більш глибокого розуміння запропонованих питань.

VI. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Національна система	Ступінь засвоєння програми навчальної дисципліни
90 – 100	A	Зараховано	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми та поточного модульного контролю в цілому.
82 – 89	B		Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми та модульного і поточного контролю в цілому.
75 - 81	C		Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми та модульного поточного контролю в цілому виконав не повністю.
67 -74	D		Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання кожної теми модульного контролю не виконав.
60 - 66	E		Засвоїв лише окремі питання навчальної програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та модульного контролю в цілому.
35 – 59	FX	Не зараховано	Не засвоїв більшості тем навчальної програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми та модульного контролю в цілому.
1 – 34	F		Не засвоїв навчальної програми, не вміє викласти зміст кожної теми навчальної дисципліни, не виконав модульного контролю.

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Мизес Л. Человеческая деятельность: Трактат по экономической теории. Челябинск : Социум, 2005. 878 с.
2. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці (забезпечення соціальної, техногенної та природної безпеки) : Навч. Посібник. Київ, 2004. 328 с.
3. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації / за ред. Піча Ю.В. Львів: Новий Світ, 2002. 328 с.
4. Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : Навчальний посібник. Львів : Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2009. 264 с.
5. Скобло Ю.С., Соколовська Т.Б., Мазоренко Д.І., Тіщенко Л.М., Троянов М.М. Безпека життєдіяльності та основи охорони праці : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Київ : Кондор, 2003. 424 с.
6. Валецька Р. О. Основи охорони праці. Луцьк : РВВ "Вежа" ВДУ ім. Лесі Українки, 2005. 74 с.

Додаткова література

7. Сивко В. Й. Правові та організаційні основи охорони праці в Україні. Київ: Кондор, 2008. 140 с.
8. Уэрта де Сото Х. Австрийская экономическая школа: Рынок и предпринимательское творчество. Челябинск : Социум, 2007. 202 с
9. Хайек Ф. А. Пагубная самонадеянность. Ошибки социализма. Москва : Новости, 1992. 304 с.
10. Заплатинський В. М. Полімовний тлумачний словник з безпеки. Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 120 с.
11. Катренко Л. А., Пістун І. П. Охорона праці в галузі освіти. Суми: Унів. кн., 2005. 304 с.
12. Апостолюк С. О., Джигирей В. С., Апостолюк А. С., Соколовський І. А. Безпека праці: ергономічні та естетичні основи. Київ : Знання, 2006. 216 с.

Internet-джерела

13. Навчальні матеріали онлайн. БЖД / Навчальні матеріали онлайн © 2010 – 2017, - режим доступу: <http://pidruchniki.com/bzhd/> (Дата звернення: 28.09.2020)
14. Хоппе Г.-Г. Демократія–низвергнутый Бог: Экономика и политика монархии, демократии и естественного прядка / © 2020 Maxima Library URL: <http://maxima-library.org/mob/b/443737> (Дата звернення: 28.09.2020)
15. Tarter A. Haiti Is Covered With Trees / Envirosociety – The Blog From Environment And Society. May 19, 2016. URL: <http://www.envirosociety.org/2016/05/haiti-is-covered-with-trees> (Дата звернення: 28.09.2020)
16. 20th Century Democide / hawaii.edu. Nov. 23, 2002. URL: <http://www.hawaii.edu/powerkills/20TH.HTM> (Дата звернення: 28.09.2020)